

Hvad er
RELIGIONSFRIHED?

Kend dine rettigheder

SAMLET AF
CHURCH OF SCIENTOLOGY INTERNATIONAL

2017 UDGAVE

Hvad er
RELIGIONSFRIHED?
Kend dine rettigheder

SAMLET AF
CHURCH OF SCIENTOLOGY INTERNATIONAL
2017 UDGAVE

Formålet med denne udgivelse

Fra forfølgelse af religiøse minoriteter til sager omkring religionsudøvelse, overbevisninger, ritualer, udtryksformer, forsamlingsfrihed, påklædning, symboler, uddannelse, registrering og diskrimination på arbejdsstedet har sager omkring religionsfrihed opnået en fremtrædende plads i overskrifter verden rundt.

Dog er der mange, der ikke forstår, hvilke rettigheder, der falder ind under rammerne for friheder for religion eller tro, eller hvad udtrykket virkeligt betyder. Denne publikation er beregnet til at lette forståelsen af retten til *religionsfrihed* eller tro og dens betydning under de universelle principper om menneskerettigheder og internationale love om menneskerettighederne.

Hvad er RELIGIONSFRIHED?

INDHOLD

L. Ron Hubbard, Scientologi Kirken og religionsfrihed	1
Verdenserklæringen om Menneskerettigheder og de internationale instrumenter for menneskerettigheder	3
En universel menneskerettighed	5
Tidevandet med globale angreb	7
Langtrækkende og dybtgående	9
Absolut og ubetinget ret til tro	11
To dimensioner	13
Frihed til at udtrykke en religion eller tro	15
Rettigheder for religiøse minoriteter	17
Forældres og børns rettigheder	19
Frihed fra tvang	21
Frihed fra diskrimination	23
Rettigheder for arbejdsgivere, ansatte og frivillige	25
Dannelse, registrering eller anerkendelse af juridiske religiøse entiteter	27
Begrænsninger fortolkes strengt	29
Religionsfrihed: En fundamental rettighed	31
Stigende social fjendtlighed imod religion i medierne	33
Charter om journalistisk etik i forhold til respekt for religion eller tro	35
ORDLISTE	39
HENVISNINGER	47

L. Ron Hubbard, Scientologi Kirken og religionsfrihed

Religiøs frihed og tolerance har altid været et vigtigt princip i Scientologi. Scientologi kirkens trosbekendelse af 18. februar 1954, skrevet af L. Ron Hubbard, grundlæggeren af Scientologi religionen, fastslår:

Vi i denne kirke tror: at alle mennesker har en umistelig ret til deres egne religiøse skikke og deres udøvelse.

Hubbard engagerede sig hyppigt i sine skrifter og foredrag med at fremme og beskytte religiøs frihed og religiøs tolerance for medlemmer af alle trosretninger. For eksempel skrev han i sin udgivelse *Vejen til lykke*, i hvilken han skabte en ikke-religiøs moralkodeks:

Ethvert råd, man kunne give en anden om dette emne [religionsfrihed], er sikrest, når det simpelthen hævder, at ethvert menneske har ret til at vælge sin egen tro. Man kan frit prøve på at få andre til at acceptere ens egen tro. Man udsætter sig selv for fare, hvis man angriber andres tro, og endnu værre hvis man angriber og forsøger at skade andre på grund af deres religiøse overbevisning.¹

På samme måde har Scientologi Kirken gennem hele sin eksistens engageret sig i aktiviteter for at fremme og beskytte religionsfrihed i hele verden for alle. Scientologer er helliget dette princip, som det bliver bevidnet gennem deres løfte om at ”støtte religionsfrihed” til ”gavn for alle”.²

Verdenserklæringen om Menneskerettigheder og de internationale instrumenter for menneskerettigheder

Kampen for religionsfrihed har stået på i tusinder af år. Men juridisk forpligtende internationale menneskerettigheder, der definerer og beskytter denne rettighed, fandtes ikke før 1948 med antagelsen af Verdenserklæringen om menneskerettighederne ("Verdenserklæringen"), der i artikel 18 udtrykker: "Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed."

Verdenserklæringen blev skabt som reaktion på rædslerne fra nazisternes holocaust under anden verdenskrig. Før holocaust argumenterede mange for, at menneskerettigheder var et internt anliggende, der skulle overvåges og gennemføres af regeringen i hvert enkelt land. Dette synspunkt ændrede sig, efterhånden som verden hørte om omfanget af grusomhederne, og det førte til en bevægelse for en international beskyttelse af menneskerettighederne, der var universel og umistelig.

Vigtigheden af religionsfrihed som en afgørende menneskerettighed blev antaget af det globale samfund i Verdenserklæringen. I den allerførste sætning i indledningen fastslår Verdenserklæringen, at "anerkendelse af den mennesket iboende værdighed og af de lige og umistelige rettigheder for alle medlemmer af den menneskelige familie er grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden". Det er denne anerkendelse af den iboende værdighed i menneskeheden, der er blevet drivkraften for beskyttelse og fremme af religionsfriheden og alle menneskerettighederne.

I 1966 vedtog de Forenede Nationer (FN) en juridisk bindende traktat, Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (ICCPR), som udvidede omfanget af retten til religionsfrihed og gav Menneskerettighedskomiteén (en gruppe af uafhængige eksperter) myndigheden til at overvåge konventionen. Denne konvention trådte i kraft i 1976. Konventionen, sammen med Verdenserklæringen og Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (ICESCR), udgør de internationale instrumenter for menneskerettighederne.

FN's Erklæring om Afskaffelse af alle former for intolerance og diskrimination på grund af religion eller tro, der blev vedtaget af FN's generalforsamling i 1981, har til formål at formulere FN's stærke position mod diskrimination og religiøs intolerance. Den beskriver også i detaljer de langtrækkende rettigheder, der bliver behandlet inden for området religionsfrihed gennem udøvelsen af ens religiøse overbevisning.

En universel menneskerettighed

Religionsfriheden er en fundamental rettighed for ethvert menneske. Det er en universel menneskerettighed, der gælder for alle personer overalt, uanset hvem de er, hvor de bor, deres alder, køn, race eller etnicitet, og hvad de tror eller ikke tror på.³

Friheden til religion eller tro er en omfattende samling af rettigheder, som omfatter et bredt spektrum af forskellige, men dog indbyrdes forbundne spørgsmål. Retten til religionsfrihed eller tro omfatter samvittighedsfrihed og engagementet i religion eller tro inden for alle områder.⁴ Det er ikke et privilegium, der tilstedes af en regering, men en persons medfødte rettigheder. Som vi bliver påmindet om i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, ”[er] alle udstyret med værdighed og samvittighed”.

Religionsfriheden er i det væsentlige og uløseligt sammenflettet med andre fundamentale rettigheder, herunder ytringsfriheden, forsamlingsfriheden og de universelle principper om ikke-diskrimination og lighed for alle.

Religionsfriheden gavner alle. Den er et middel, hvor man gennem handlinger baseret på troen opnår demokratisering, mangfoldighed og sikkerhed. Religionsfriheden reducerer også fattigdom gennem økonomisk og social udvikling. Det ligger i kernen for de demokratiske principper, der bidrager til et frit og åbent samfund, og til moral, åbenhed, lovens styre, etisk behandling af andre, fred og fremme af andre menneskerettigheder.

I kontrast hertil bidrager restriktioner i retten til religionsfrihed til polarisering og diskrimination mellem samfund, og de underminerer demokratisering og sikkerhed og opmuntrer ekstremistiske grupper.

Tidevandet med globale angreb

I dag er religionsfriheden under angreb i hele verden. En nylig verdensomfattende undersøgelse af Pew Research Center fokuserede på 197 lande og territorier, der udgør 99,5 procent af verdens befolkning. Den kommer frem til, at cirka fem milliarder mennesker, 75 procent af verdens befolkning, lever i lande med stærke statslige restriktioner på religion eller stærke sociale fjendtligheder, der involverer religion, som ofte har religiøse minoriteter som mål.

Det er alarmerende, at disse alvorlige restriktioner mod religionsfriheden er forøget over hele verden. Rapporten indeholder betydelige beviser for, at et stigende niveau af restriktioner på religionsfrihed fandt sted i hver af de fem største regioner i verden.⁵

Langtrækkende og dybtgående

Retten til religionsfrihed eller overbevisning er omfattende og dybtgående. Det er en fundamental frihed, der omfatter alle religioner og anskuelse. Det beskytter teistiske og ikke-teistiske overbevisninger, såvel som retten til ikke at bekende sig til nogen religion.⁶

Som FN's Menneskerettighedskomité bemærker i deres endelige fortolkning af retten til religionsfrihed under FN's rettighedserklæring, så skal man fortolke udtrykkene *tro* og *religion* bredt. De er ikke begrænset til traditionelle religioner eller religioner og anskuelse med institutionelle kendetegn eller praksisser, der er analoge til de traditionelle religioner. Retten til trosfrihed omfatter nyligt etablerede religioner og religiøse mindretal, der kan gøres til genstand for fjendtlighed fra et fremherskende religiøst samfund.⁷

En almindelig fejl i definitionen er at forlange, at en tro på Gud er nødvendig, for at noget kan blive betragtet som en religion. Det mest indlysende modbevis er klassisk buddhisme, der ikke er teistisk, og hinduisme, som er polyteistisk. En så smal definition er i strid med fundamentale menneskerettigheder.⁸

Absolut og ubetinget ret til tro

En person har en absolut og ubetinget ret til at antage enhver religion eller tro. Overbevisninger må under ingen omstændigheder blive begrænsede.⁹

Internationale love om menneskerettighederne tillader ikke nogen begrænsninger overhovedet på friheden til at have eller antage en religion eller tro efter eget valg. Denne frihed bliver betingelsesløst beskyttet, da det er en ret for alle at have opfattelser uden indblanding. I overensstemmelse med disse rettigheder må ingen tvinges til at afsløre tilknytning til en religion eller tro. Ligeledes må det ikke kræves af nogen, at de erklærer, at de ikke tilslutter sig religiøse trosretninger for at få beskæftigelse eller andre sociale eller økonomiske fordele.¹⁰

To dimensioner

Der er to dimensioner i religionsfrihed. De omfatter retten for enkeltpersoner og retten for religiøse samfund til at praktisere eller udøve deres religion, offentligt eller privat, gennem ”tilbedelse, overholdelse, praksis og undervisning”.¹¹

Den første dimension omfatter enkeltpersoners rettigheder til frit at udøve deres religion eller tro. Den anden dimension omfatter rettighederne for religiøse grupper, der repræsenterer et samfund af trosfæller, så de kan udøve deres religion gennem religiøse ritualer og praksis, og således at de kan opbygge deres interne religiøse anliggender gennem juridiske enheder og institutioner.

Frihed til at udtrykke en religion eller tro

Friheden til at udtrykke sin religion eller tro gennem dyrkelse, helligholdelse, praksis og undervisning omfatter en bred og varieret række handlinger, som er beskyttet for både den enkelte og religiøse samfund. Foreningen af disse handlinger med religion eller tro skal ses på et sag-for-sag-grundlag.¹²

De følgende tilkendegivelser af religion repræsenterer religiøse handlinger, der er blevet internationalt anerkendte som faldende ind under området og beskyttelse af religionsfrihed. Sådanne handlinger omfatter, men er ikke begrænset til, disse friheder:

- At tilbede eller samles i forbindelse med en religion eller tro, og at skabe og opretholde steder til disse formål;
- At skabe og opretholde religiøse, velgørende eller humanitære institutioner;
- At tilvirke, tilegne sig og i tilstrækkeligt omfang bruge en religions eller tros nødvendige artikler og materialer i forbindelse med ritualer eller skikke;
- At skrive, udstede og udbrede relevante publikationer;
- At undervise i en religion eller tro på steder, der er egnet til disse formål;
- At anmode om og modtage frivillige finansielle samt andre bidrag;
- At uddanne, udnævne eller vælge ledere, præster og lærere der påkræves af krav og standarder i enhver religion eller tro;
- At overholde hviledage og at fejre helligdage og ceremonier i overensstemmelse med levereglerne i ens religion eller tro;
- Frit at kommunikere med enkeltpersoner og lokalsamfund i spørgsmål vedrørende religion og tro på nationalt og internationalt niveau.¹³

Begrebet religionsudøvelse omfatter rituelle og ceremonielle handlinger der giver direkte udtryk for tro, såvel som forskellige praksisser der er af afgørende betydning for sådanne handlinger, herunder bygningen af steder til religionsudøvelse, brugen af rituelle procedurer, religiøse artefakter og genstande, og symboler stillet til skue.

Overholdelsen og udøvelsen af religion eller tro kunne omfatte ikke blot ceremonielle handlinger, men også sådanne skikke som at følge kostplaner, bære karakteristisk beklædning eller tildækninger, deltagelse i ritualer forbundet med bestemte stadier i livet, og brugen af et særligt sprog almindeligvis talt af en gruppe. Endvidere, religionens eller troens praksis og undervisning i samme, omfatter handlinger der er af afgørende betydning for religiøse gruppers adfærd mht. deres basale anliggender, såsom

friheden til at oprette seminarier eller religiøse skoler og friheden til at udarbejde og omdele religiøse tekster eller publikationer.¹⁴

Friheden til at udtrykke sin religion eller tro omfatter også retten til fredeligt at dele ens religion eller tro med andre, uden at skulle søge statens, eller et andet religiøst samfunds godkendelse. Enhver begrænsning af friheden til at udtrykke religion eller tro, skal være ganske særlig og i overensstemmelse med internationale standarder.¹⁵

Rettigheder for religiøse minoriteter

Hver religion er en religiøs minoritet et eller andet sted. Religions- eller trosfrihed omfatter også at give behørig hensyn og respekt for personer, der tilhører religiøse minoriteter. Disse personer har retten til at nyde deres egen kultur, at give udtryk for og praktisere deres egen religion, og at bruge deres eget sprog, privat og offentligt, frit og uden nogen forstyrrelse eller nogen form for diskriminering. Stater skal derfor beskytte minoriteternes eksistens og religiøse identitet indenfor deres territorium og opfordre til tilstande til fremme af den identitet.

Forældres og børns rettigheder

Historien og kulturen i civilisationer afspejler en stærk tradition for forældres andel i opdragelse af deres børn. Denne primære rolle, forældrene har i opdragelsen af deres børn, er nu anerkendt hinsides debat som en blivende universel rettighed.¹⁶

International lov om menneskerettigheder er klar med hensyn til forældres ret til at opdrage deres børn i overensstemmelse med deres religion eller tro. Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder kræver, at stater skal have respekt for forældres frihed, og når det foreligger, værger, for at sikre den religiøse og moralske uddannelse af deres børn i overensstemmelse med deres egne overbevisninger.¹⁷

Børn har retten til at få adgang til uddannelse i religion eller tro, i overensstemmelse med deres forældres eller værgers ønsker. Omvendt kan de ikke tvinges til at modtage undervisning i religion eller tro imod deres forældres eller værgers ønsker, barnets tarv er det bærende princip.¹⁸

I udøvelsen af enhver funktion, den påtager sig i forhold til uddannelse og undervisning, skal staten respektere forældres ret til at sikre sådan uddannelse og undervisning i overensstemmelse med deres egne religioner og filosofiske overbevisninger.¹⁹ Der nedlægges forbud mod, at en majoritets-tro tvinger børn fra religiøse minoriteter til at deltage i religiøs uddannelse eller i kurser, der er udformet til at oplære dem mod deres særlige religion eller tro.

Under international lov om menneskerettigheder er stater forpligtet til ikke blot at respektere religions- eller trosfrihed, men også til at beskytte sådan frihed mod unødige indgriben fra tredjeparter. Ud over det bør stater fremme en atmosfære af tolerance og forståelse for religiøs mangfoldighed i skoler. Skoleuddannelse kan og bør bidrage til afskaffelse af negative stereotyper, der hyppigt forgifter forholdet mellem samfund og har særligt skadelige indvirkninger på religiøse minoriteter.²⁰

Frihed fra tvang

Friheden ”til at have eller at antage” en religion eller tro omfatter friheden til at vælge en religion eller tro, erstatte ens nuværende religion eller tro med en anden, eller vælge ateistiske synspunkter såvel som retten til at bibeholde sin religion eller tro. Artikel 18 af den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder forhindrer tvang, der ville forringe retten til at have eller vælge en religion eller tro, herunder brugen af trusler, vold og strafferetlige eller økonomiske sanktioner for at tvinge troende til at holde fast ved deres religiøse overbevisninger og menigheder, til at afsværge deres religion eller tro, eller til at konvertere. Regler eller praksis med tvangsforanstaltninger der indskrænker adgang til uddannelse, lægebehandling, beskæftigelse, servicekontrakter eller offentlig service gennem brugen af obligatoriske erklæringer, eller udtalelser der nægter forbindelse med en religion eller tro, strider ligeledes mod menneskerettigheder.²¹

Det andet Vatikanske Råd, efter omhyggeligt samråd med andre trosretninger, opsummerede og fremsatte på ny mange af disse temaer om religiøs frihed og tolerance i *Dignitatis Humanae*, idet det inkluderede læren i denne erklæring vedrørende frihed fra religiøs tvang.

Et menneske har ret til religionsfrihed. Denne frihed betyder, at alle mennesker skal være immune overfor tvang af enkeltpersoner eller af sociale grupper eller enhver menneskelig magt, på en sådan måde at ingen må blive tvunget til at handle i strid med hans egne overbevisninger, det være sig privat eller offentligt, hvad enten han er alene eller i forbindelse med andre, indenfor passende grænser ... Denne menneskets ret til religiøs frihed skal anerkendes i de grundlovssikrede rettigheder, hvorefter samfundet styres, og derfor skal den blive en borgerlig ret.²²

Frihed fra diskrimination

Diskrimination er forbudt i henhold til internationale love om menneskerettighederne. Ingen enkeltperson eller gruppe kan gøres til genstand for diskrimination af nogen stat, institution, gruppe af personer eller person på grund af religion eller andre overbevisninger. Dette omfatter enhver tendens til at diskriminere nogen religion eller tro af nogen grund, herunder den kendsgerning, at de er nyetablerede, ikke-teistiske, ikke-traditionelle eller repræsenterer religiøse minoriteter.²³

Forskelsbehandling af mennesker på grund af religion eller tro udgør en krænkelse af menneskets værdighed og en afstandtagen fra menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder udtrykt i FN's rettighedskatalog. Det udgør også en hindring for venlige og fredelige forbindelser mellem nationer.²⁴

Stater har pligt til at tage effektive forholdsregler for at beskytte alle personer inden for deres jurisdiktion mod diskrimination på grund af religion eller tro, uanset årsagerne fremsat til en sådan diskrimination. Dette omfatter pligt til at annullere diskriminerende lovgivning og indføre lovgivning, der beskytter religionsfrihed på alle områder af det civile, økonomiske, politiske, sociale og kulturelle liv. Stater bør også eliminere officiel politik og praksis, der fremmer en sådan diskrimination.²⁵

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at retten til religionsfrihed påbyder en streng pligt til neutralitet på statens vegne. Dette betyder, at staten afholder sig fra at deltage i religiøse stridigheder eller til at favorisere visse religiøse eller verdslige grupper over andre.

Menneskerettighedsdomstolen forbyder også staten at genfortolke, misfortolke, analysere, vurdere eller undersøge religiøse overbevisninger eller udtryk for disse overbevisninger. For eksempel, i *Metropolitan Church of Bessarabia and Others v. Moldova* (13. december 2001), fandt Menneskerettighedsdomstolen som følger:

I udøvelsen af sin regulerende kraft i dette område og i sine forbindelser med de forskellige religioner, trosretninger og overbevisninger, har staten pligt til at forblive neutral og upartisk. Hvad er på spil her, er bevarelsen af pluralisme og et velfungerende demokrati. Se Hasan og Chaush v. Bulgarien, appendiks nr. 30985/96 (26. oktober 2000 ¶ 78).

Retten bemærker yderligere, at retten til religionsfrihed i princippet, for så vidt angår Konventionen, udelukker statens vurdering af legitimiteten af religiøs overbevisning eller de måder, hvorpå den tro kommer til udtryk.

Rettigheder for arbejdsgivere, ansatte og frivillige

Lov om menneskerettigheder forbyder forskelsbehandling baseret på en ansats religiøse tro. Denne forskelsbehandling gælder ikke kun ansættelse og fyring, men alle vilkår, tilstande og privilegier for ansættelse.²⁶

Direkte diskrimination involverer mindre gunstig behandling på grund af religion eller tro. Faktiske eksempler er, hvor en arbejdsgiver afviser at ansætte personer forbundet med en bestemt religion eller kræver alle ansøgere at attestere, at de ikke deltager i en bestemt religion.

Indirekte diskrimination forekommer, når en tilsyneladende neutral bestemmelse eller praksis vil stille medlemmer af en bestemt tro i en uheldig situation, medmindre den uheldige situation kan forsvares. Faktiske eksempler er, når mandlige ansatte skal være glatbarberede, hvilket kunne diskriminere sikhiske mænd.

Fuld respekt for religiøs autonomi involverer erkendelsen af, at individer har ret til at manifestere deres religion i deres private liv, at arbejde som frivillig i deres religiøse samfund ved at engagere sig i missionsaktiviteter eller andre services, der fremmer religiøs mission i deres samfund.²⁷

Dannelse, registrering eller anerkendelse af juridiske religiøse entiteter

De Forenede Nationer, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE), den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og relaterede regionale organer har for længst indset vigtigheden af retsevne og entitetsstruktur for religiøse organisationer som en del af deres ret til religionsfrihed.

Når retten til religionsfrihed eller tro er omtalt, er man mere tilbøjelig til at tænke på enkeltpersoners ret til at tro og manifestere deres tro gennem tilbedelse, undervisning og overholdelse af religiøse forskrifter og praksis. Men ved eftertanke kan enkeltpersoner ikke udøve deres ret til religionsfrihed, medmindre de får lov til at danne juridiske strukturer for at organisere og styre deres religiøse samfund.

Love, der styrer oprettelse, drift, registrering og anerkendelse af religiøse samfund er livsnerven i religiøse samfund. Uden en eller anden form for status som juridisk person kan et religiøst samfund ikke engagere sig i de mest elementære handlinger, såsom at eje eller leje et sted for religionsudøvelse, have en bankkonto, hyre personale, tegne kontrakt for service, udgive og disseminere religiøse tekster og etablere uddannelsesprogrammer og samfundsopsøgende, velgørende service.

Love, der styrer adgang til retsevne, bør udformes på måder, der fremmer religionsfrihed. Som et minimum bør adgang til fundamentale rettigheder forbundet med retsevne kunne opnås uden vanskeligheder.²⁸ Stater bør sikre, at retsevne og religiøse registreringsprocedurer er hurtige, gennemsigtige, fair, rummelige og ikke-diskriminerende.²⁹

Nægtelse af adgang til en sådan status repræsenterer en alvorlig og utilladelig byrde på retten til religionsfrihed.³⁰ Det er derfor, at love, der styrer stiftelse og registrering af religiøse organisationer, er en vigtig målestok for vurdering af den form for religiøs frihed, der eksisterer i en given stat.

I mange tilfælde er sådanne love blevet brugt som et våben af staten til at begrænse religiøse samfund snarere end at fremme religionsfrihed. Love, der kræver religiøs registrering og pålægger strafferetlige sanktioner for ikke at registrere religiøs aktivitet, er grusomme metoder brugt af stater til at undertrykke religionsfrihed i overtrædelse af menneskerettigheder.

Sådanne metoder er konstant blevet fordømt af FN's Menneskerettighedskomité,³¹ FN's rapportør for religiøs frihed,³² OSCE-panelet af religiøse eksperter i samråd med Venedig-kommissionen,³³ EU³⁴ og den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.³⁵

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at en stats nægtelse af status som juridisk person for en forening af personer, religiøs eller på anden måde, svarer til en indblanding i udøvelse af retten til foreningsfrihed. Hvor organisationen af et religiøst samfund er et spørgsmål, er en afvisning

af at anerkende den som en juridisk person, også blevet fundet at udgøre en indblanding i retten til religionsfrihed som udøvet af både selve samfundet og dets enkelte medlemmer.³⁶

OSCE-panelet af religiøse eksperter og Venedig-kommissionen har identificeret yderligere problemområder inden for religiøs registrering og dannelsen af retsevne, der skal behandles for at lette religionsfrihed:

- Enkeltpersoner og grupper bør være frie til at praktisere deres religion uden registrering, hvis de ønsker det;
- Højt krav om minimum medlemskab bør ikke tillades med hensyn til at opnå retsevne;
- Det er ikke rimeligt at kræve langvarig eksistens i staten, før registrering er tilladt;
- Andre unødvendigt belastende problemer eller forsinkelser forud for at opnå retsevne bør drages i tvivl;
- Bestemmelser, som giver overdreven statslige skøn i at give godkendelser, bør ikke tillades;
- Officielle skøn i begrænsning af religionsfrihed, enten som et resultat af vage bestemmelser eller på anden måde, bør nøje begrænses;
- Indgriben i indre religiøse anliggender ved at engagere sig i væsentlig gennemgang af kirkelige strukturer, som pålægger bureaukratisk undersøgelse eller begrænsninger med hensyn til religiøse udnævnelser og lignende, bør ikke være tilladt;
- Bestemmelser, der virker med tilbagevirkende kraft eller undlader at beskytte tilsikrede rettigheder (for eksempel ved at kræve omregistrering af religiøse entiteter under nye kriterier), bør drages i tvivl;
- Passende overgangsregler bør gives, når nye regler bliver indført; og
- I overensstemmelse med principperne om autonomi bør staten ikke beslutte, at en bestemt religiøs gruppe bør være underordnet en anden religiøs gruppe, eller at religioner bør opstilles på et hierarkisk mønster (en registreret religiøs enhed bør ikke have veto retten over registrering af nogen anden religiøs enhed).³⁷

Begrænsninger fortolkes strengt

Modsat ubetinget og absolut ret til at have en religion eller tro, friheden til at manifestere sin religion eller tro gennem religionsudøvelse, kan overholdelse, praksis og undervisning blive underkastet begrænsninger fra staten, men ”kun begrænsninger der er foreskrevet ved lov og er nødvendige for at beskytte offentlig sikkerhed, orden, sundhed eller moral eller de fundamentale rettigheder og friheder”.³⁸ Begrænsninger af nogen anden grund, såsom den nationale sikkerhed, er forbudt.

Disse begrænsninger fortolkes strengt under skrappe internationale standarder. Stater skal gå ud fra deres forpligtelse til at beskytte den garanterede ret til religionsfrihed, herunder retten til ligestilling og ikke-diskrimination. Begrænsninger pålagt skal fastlægges ved lov og må ikke blive brugt på en måde, der undergraver retten til religionsfrihed.

Menneskerettighedskomitéen og den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har instrueret embedsmænd ”at forblive neutrale og upartiske” i religiøse spørgsmål og har været uvillige til at acceptere nogen restriktioner på religion og ser på eventuelle omstridte foranstaltninger med ”streng granskning”.³⁹ Begrænsninger må kun anvendes for de formål, som de blev udformet til; de skal være direkte forbundet og i forhold til specifikke behov, de var udformet til at tage sig af. Restriktioner må ikke pålægges med diskriminerende formål eller anvendes på en diskriminerende måde. Enhver restriktion i frihed til at manifestere en religion eller tro med det formål at beskytte moral skal baseres på principper, der ikke stammer fra en enkelt tradition.⁴⁰

Religionsfrihed: En fundamental rettighed

Religionsfriheden er en fundamental rettighed for ethvert menneske. Men rundt om i verden er religionsfrihed under angreb med alvorlige restriktioner i stigning i alle fem større områder af Jorden i det sidste årti.

Mishandling af retten til religionsfrihed er udbredt og påvirker folk over hele verden. Religiøse organisationer og personer, der omgås i religiøse samfund, skal overvinde voksende undertrykkelse, når de udtrykker deres tro eller manifesterer deres religion offentligt.

Mennesker af god vilje kan gøre meget for at arbejde sammen for at vende tendensen med religiøs undertrykkelse og styrke den universelle ret til religionsfrihed for alle. For det første kan de forstå arten af retten til religionsfrihed og skride til handling mod løbende trusler mod den ret. For det andet kan de implementere disse principper om religiøs frihed ved at respektere rettighederne for alle trosretninger og overbevisninger, uden diskrimination mod nogen. Endeligt kan de arbejde sammen med folk af alle trosretninger til at fremme og beskytte religionsfrihed og tolerance for alle på det nationale og internationale niveau.

Stigende social fjendtlighed imod religion i medierne

Pew Research Centers globale studie af stigende restriktioner mod religion kommer frem til, at cirka fem milliarder mennesker, 75 procent af verdens befolkning, lever i lande med stærke statslige restriktioner mod religion eller stærke sociale fjendtligheder, der involverer religion, som ofte har religiøse minoriteter som mål.⁴¹

Der er ingen tvivl om, at medierne – alle former for presse, herunder trykte, audiovisuelle og elektroniske medier – udgør en større årsag til denne høje, sociale fjendtlighed, der går ud over religiøse grupper over hele verden. De situationer, hvor en eller anden religion er målet for propaganda, fordomme, sætten i bås, fejlrapporteringer, misforståelser og tilskyndelse til had i pressen i lande over hele verden, er blevet omfattende.

Den episode i 2005 vedrørende udgivelsen af tegneserier, der skildrer profeten Muhammed, og de efterfølgende voldsomme reaktioner over hele den islamiske verden, forøgede opmærksomheden fra det globale samfund på misforståelser og mangel på information inden for medierne om sager, der vedrører religion og tro. Dog fortsætter fordomme og misinformation i pressen med at være en plage, der fremmer religiøs diskrimination og stimulerer fjendtlighed mod bestemte trosretninger.⁴²

Intet universelt sæt principper, regler eller standarder i dette vigtige område med hensyn til afbildning af religion eller tro i medierne eksisterer for tiden. Uden en klar formulering af sådanne principper og standarder, er der ikke noget effektivt middel til at måle, om nyhedsrapporter overtræder universelle menneskerettigheder, mens de frembringer diskrimination eller endda vold mod individer på grund af deres religiøse association.

Tiden er kommet til at formulere et sæt standarder, baseret på principperne om menneskerettigheder der udgør retten til religionsfrihed, til at vejlede medierne i området religion eller tro. For at adressere det presserende behov er et foreslået Charter om journalistisk etik i forhold til respekt for religion eller tro ("Charter") indeholdt i den næste sektion som et redskab til at uddanne medierne om retten til religionsfrihed og etablere korrekte standarder for religiøs tolerance, når der rapporteres om religiøse spørgsmål.

Dette Charter blev skabt ved at tage over 40 nationale, journalistiske etikkodekser, mere end tre hundrede professionelle, journalistiske kodekser og de relevante dokumenter, der udtrykker OSCE-,

Europarådet- og FN-standarder, som er indeholdt i denne publikation, i betragtning. Charteret tager højde for de altoverskyggende principper om ytringsfrihed og religionsfrihed og forsøger at finde en passende balance, der bevarer begge disse fundamentale friheder.

Charter om journalistisk etik i forhold til respekt for religion eller tro

1. INTEGRITET OG ANSVARLIGHED

Journalister står til ansvar for de sociale og politiske konsekvenser af deres handlinger og har pligt til at opretholde de højeste etiske og professionelle standarder.

Journalister skal omhyggeligt bestræbe sig på at rapportere sandheden; respektere offentlighedens ret til at kende sandheden; sikre at oplysninger, de formidler, er objektive og fair; omgående og prominent korrigere alle væsentlige unøjagtigheder; og tilbyde retten til modsvar hvor det er rimeligt.

Medierne⁴³ er ansvarlige for alt materiale udgivet igennem dem.

2. YTRINGSFRIHED OG ETISK ANSVARLIGHED

Offentlighedens ret til information er en fundamental rettighed og hjørnestenen i et frit og demokratisk samfund. Derfor udøver medierne en afgørende rolle i samfundet, som kræver en stor ansvarsfølelse overfor offentligheden. Ytringsfriheden, offentlighed i forvaltningen og pressefrihed repræsenterer kernen af demokrati. Frie, uafhængige medier er afgørende for at sikre gennemsigtighed og et åbent og robust demokratisk samfund; de er medvirkende til udvikling og styrkelse af effektive, demokratiske systemer.

Ansvarlige medier erkender nødvendigheden af fri informationsudveksling og den indvirkning, de har, på at forme offentlighedens opfattelse. De er optaget af deres etiske ansvar overfor offentligheden og behov for at respektere og beskytte menneskerettighederne.

Ansvarlige medier har ret og pligt til at rapportere og kommentere alle sager af offentlig interesse med respekt for andres rettigheder og friheder. De fremmer forståelse og deltagelse i den demokratiske proces for alle.

Ansvarlige medier giver frit udtryk for personlige eller gruppens meninger inden for rammerne af den pluralistiske strid mellem idéer. De accepterer, at ytringsfrihed kan gøres til genstand for restriktioner og begrænsninger, når andre fundamentale rettigheder er i fare. De er specielt omhyggelige med ikke at overtræde andres fundamentale menneskerettigheder og tager retten til privatlivets fred, ære og værdighed i betragtning, mens de styrker den frie informationsudveksling.

Ansvarlige medier respekterer fremherskende etiske og moralske standarder og undgår at lefle for det prangende eller blasfemiske.

Ansvarlige medier fremmer offentlighedens ret til at vide, og retten til ytringsfrihed. De søger at fremme den frie strøm af information og gennemsigtighed, og overholder de principper, der fremmer og opretholder respekt for værdighed og religiøse overbevisninger, som afspejles i FN-resolutionen til bekæmpelse af bagvaskelse af religioner.

Ansvarlige medier stræber efter fred, demokrati, social fremgang og respekt for menneskerettigheder. De erkender, respekterer og forsvare meningsmangfoldighed. De modsætter sig forskelsbehandling på hvilket som helst grundlag.

Ansvarlige medier gør alvor af forsøg på at reducere uvidenhed, fremme større forståelse, lindre kulturel og religiøs ufølsomhed blandt mennesker, og lette dialogen mellem nationer.

Ansvarlige medier sikrer, at fremvisning og udbredelse af opfattelser opfylder de samme krav og de højeste etiske standarder som for skriftlige eller mundtlige præsentationer.

3. DISKRIMINATION OG ETISK ANSVARLIGHED

Ansvarlige medier tjener som en vagthund for at beskytte fundamentale rettigheder. De leverer derfor ikke brændstof til eller fremkalder diskrimination baseret på etnicitet, religion, kulturelle traditioner eller lignende grunde. De anerkender og respekterer forskellighed og mindretallenes rettigheder.

Ansvarlige medier undgår diskriminerende eller bagvaskende henvisninger til religiøse overbevisninger og åndelige værdier.

Ansvarlige medier henviser ikke til religioner eller religiøse institutioner i en skadevoldende, ensidig eller nedgørende sammenhæng; når religiøse referencer er essentielle for det rapporterede materiale eller for at lette forståelsen, fremlægges de på fair vis, upartisk og respektfuldt.

Ansvarlige medier afholder sig fra at genfortolke, misfortolke, analysere, vurdere eller undersøge religiøse overbevisninger eller udtryk for disse overbevisninger. I stedet opretholder de en streng neutralitetspligt og objektivitet – accepterer, hvad religionen fremsætter som dens sande overbevisninger uden misbilligelse, foragt, nedladdenhed, fordomme eller latterliggørelse.

Ansvarlige medier trænger sig ikke ind på hellige sager, der vedrører tro, religiøse ritualer og religiøse institutioner. De afholder sig fra at opmuntre eller tilskynde til diskrimination, bespottelse, hån eller had på grund af religion eller tro.

Ansvarlige medier giver en fair og hurtig mulighed for at svare på unøjagtigheder og sætten i bås vedrørende religiøse organisationer eller påvirkede medlemmer, når det med rimelighed bør kræves.

Ansvarlige medier undgår religiøs sætten i bås og forbinder ikke nogen religion eller tro med overtrædelse af menneskerettighederne eller terrorisme.

Ansvarlige medier afbalancer fundamentale menneskerettigheder, herunder retten til at blive fri for diskrimination på grund af religion eller tro, med retten til ytringsfrihed og offentlighedens ret til at vide. De udviser speciel følsomhed, når de har at gøre med religiøse forhold for at undgå enhver forskelsbehandling, udelukkelse, restriktioner eller præferencer baseret på religion eller tro, der har som sit formål at annullere eller forringe menneskerettigheder.

4. TILSKYNDELSE OG ETISK ANSVARLIGHED

Ansvarlige medier fremmer aldrig religiøs had. De undgår omhyggeligt at frembringe fjendtlighed over for religioner og deres medlemmer, der kan føre til forestående vold eller systematisk berøvelse af menneskerettigheder.

Ansvarlige medier afholder sig fra at provokere aggression, had, diskrimination og enhver form for vold rettet mod enkeltpersoner og organisationer på grund af deres religiøse overbevisning og association. De forbliver på vagt over for alvorlig fare forbundet med at tolerere eller tilskynde til vold, diskrimination, had og intolerance på grund af religion.

Ansvarlige medier undgår at opildne til forudsigelig vold, forudsigeligt had, stigmatisering af religioner og deres disciple, og frembringe ulighed på grund af religion eller tro. De er påpasselige med at undgå at krænke religiøse overbevisninger og bidrage til konflikter mellem religioner og deres medlemmer på grund af religiøse forskelle.

ORDLISTE

MENNESKERETTIGHEDSORGANISATIONER, ARTIKLER OG DOKUMENTER VEDRØRENDE RELIGIONSFRIHED

VERDENSERKLÆRINGEN OM MENNESKERETTIGHEDERNE

Verdenserklæringen udgør en milepæl i menneskerettighedernes historie. Udarbejdet af repræsentanter fra lande fra alle regioner i verden blev Verdenserklæringen offentligt bekendtgjort af de Forenede Nationers generalforsamling i Paris den 10. december 1948 (resolution 217 A (iii)).⁴⁴

PARAGRAF 18, VERDENSERKLÆRINGEN

Paragraf 18 i Verdenserklæringen om Menneskerettighederne siger:

Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudstjeneste og overholdelse af religiøse forskrifter.

DEN INTERNATIONALE KONVENTION OM BORGERLIGE OG POLITISKE RETTIGHEDER (ICCPR)

ICCPR er en flersidet traktat, der blev vedtaget af FN's generalforsamling den 16. december 1966, der har været i kraft siden 23. marts 1976. ICCPR binder stater til at beskytte politiske og civile rettigheder, herunder retten til religionsfrihed, ytringsfrihed og foreningsfrihed. I 2013 havde 167 lande forpligtet sig til at opretholde ICCPR.⁴⁵

PARAGRAF 18, ICCPR

Paragraf 18 i ICCPR siger:

1. "Alle har ret til tanke-, tros- og religionsfrihed." Denne ret omfatter frihed til at have eller at antage en religion eller tro efter eget valg og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem tilbedelse, overholdelse, praksis og undervisning.

ORDLISTE

2. Ingen skal gøres til genstand for tvang, som ville hæmme hans frihed til at have eller at antage en religion eller tro efter eget valg.
3. Frihed til at manifestere sin religion eller tro kan kun underkastes de begrænsninger, der er foreskrevet ved lov og er nødvendige for at beskytte offentlig sikkerhed, orden, sundhed, eller moral eller de fundamentale rettigheder og friheder.
4. Deltagerstaterne i konventionen påtager sig at have respekt for forældres frihed og, når det er relevant, en værge, til at sikre den religiøse og moralske uddannelse af deres børn i overensstemmelse med deres egne overbevisninger.

DEN INTERNATIONALE KONVENTION OM ØKONOMISKE, SOCIALE OG KULTURELLE RETTIGHEDER (ICESCR)

ICESCR er en flersidet traktat, der blev vedtaget af FN's generalforsamling den 16. december 1966, som har været i kraft siden 3. januar 1976. ICESCR binder stater til at beskytte enkeltpersoners økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, herunder ret til arbejde, retten til sundhed, retten til uddannelse, og retten til en passende levestandard. I 2013 havde 160 lande forpligtet sig til at opretholde ICESCR.⁴⁶

KONVENTIONEN OM DE INTERNATIONALE GRUNDLÆGGENDE MENNESKERETTIGHEDSINSTRUMENTER

Sammen udgør Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og Den internationale konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle rettigheder Konventionen om de internationale grundlæggende menneskerettighedsinstrumenter. De internationale menneskerettighedsinstrumenter indeholder en omfattende beskyttelse af menneskerettigheder for alle. Den er blevet hyldet som ”en veritabel Magna Carta, der markerer menneskehedens ankomst til en vitalt vigtig fase den bevidste erhvervelse af menneskelig værdighed og værd”.⁴⁷

FN-ERKLÆRINGEN OM AFSKAFFELSE AF ALLE FORMER FOR INTOLERANCE OG FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF RELIGION ELLER TRO

Erklæringen blev vedtaget af FN's generalforsamling den 25. november 1981. Erklæringen er en af de vigtigste internationale dokumenter, der beskytter religionsfrihed. Den formulerer FN's stærke holdning imod religiøs diskrimination og religiøs intolerance. Den beskriver også i detaljer de langtrækkende rettigheder, der bliver behandlet inden for området religionsfrihed gennem udøvelsen af ens religiøse overbevisning.

Paragraf 2 og 3 i erklæringen fra 1981 bekræfter ICCPR's normer for antidiskrimination. Afsnit 1 af paragraf 2 siger: ”Ingen må gøres til genstand for diskrimination af nogen stat, institution, gruppe af personer eller person på grund af religion eller andre overbevisninger.”

Paragrafferne 1 og 6 giver en omfattende liste af rettigheder til tanke-, samvittigheds-, og religionsfrihed. Disse omfatter retten til (1) ”tilbedelse eller samling i forbindelse med en religion eller tro, og at etablere og opretholde steder til disse formål”, (2) ”at etablere og opretholde passende velgørende

eller nødhjælpsinstitutioner”, (3) ”lave, tilegne sig og bruge i tilstrækkeligt omfang de nødvendige artikler og materialer i forbindelse med ritualer eller skikke af en religion eller tro”, (4) ”skrive, udstede og formidle relevante publikationer i disse områder”, (5) ”undervise i en religion eller tro på steder, der er egnet til disse formål”, (6) ”anmode om og modtage frivillige finansielle og andre bidrag fra enkeltpersoner og institutioner”, (7) ”overholde hviledage og fejre helligdage og ceremonier i overensstemmelse med levereglerne i ens religion eller tro”, og (8) ”at etablere og opretholde kommunikation med enkeltpersoner og lokalsamfund i sager vedrørende religion og tro på det nationale og internationale plan.”⁴⁸

KONVENTION OM BØRNS RETTIGHEDER (CRC)

CRC er en traktat, der blev vedtaget af De Forenede Nationers generalforsamling den 20. november 1989, som har været i kraft siden 2. september 1990. CRC fremsætter religiøse, civile, politiske, økonomiske, sociale, sundheds- og kulturelle rettigheder for børn. CRC definerer *barn* som ethvert menneske under 18, medmindre myndighedsalderen er opnået tidligere under en stats egen lovgivning.⁴⁹

PARAGRAF 14, CRC

Paragraf 14 i Konventionen om Børns Rettigheder siger:

1. Medlemslandene skal respektere barnets ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed.
2. Medlemslandene skal respektere forældres rettigheder og pligter, og når det er relevant, en værge, til at give barnet en rettesnor i udøvelsen af hans eller hendes rettighed i overensstemmelse med barnets udviklingsstade.
3. Frihed til at manifestere sin religion eller tro kan kun underkastes de begrænsninger, der er foreskrevet ved lov og er nødvendige for at beskytte offentlig sikkerhed, orden, sundhed eller moral eller andres fundamentale rettigheder og friheder.⁵⁰

FN'S MENNESKERETTIGHEDSKOMITÉ

FN's Menneskerettighedskomiteé (”Menneskerettighedskomiteén”) er en forsamling, der består af 18 uafhængige eksperter, der alle arbejder for at overvåge staters overholdelse af Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, herunder retten til religionsfrihed beskyttet af paragraf 18 i ICCPR. Deltagende stater skal rutinemæssigt tilvejebringe rapporter for Menneskerettighedskomiteén, der viser, at de overholder at beskytte børns rettigheder, som formuleret i ICCPR.

Som en del af sine pligter udsteder Menneskerettighedskomiteén bestemte fortolkninger af de rettigheder, der er formuleret i ICCPR, for at vejlede lande i at overholde deres forpligtelse til at beskytte disse rettigheder. Disse bestemte fortolkninger af menneskerettighederne er kendt som *generelle kommentarer*. Den generelle kommentar om retten til religionsfrihed, udstedt i 1993, er omtalt som *generel kommentar 22*. Generel kommentar 22 består af elleve omfattende afsnit, der formulerer den omfattende og dybtgående betydning af retten til religionsfrihed. Afsnit 2 af generel kommentar 22 siger:

Paragraf 18 beskytter teistiske og ikke-teistiske overbevisninger, såvel som retten til ikke at bekende sig til nogen religion. Udtrykkene ”tro” og ”religion” skal fortolkes bredt. De er ikke begrænset til

ORDLISTE

traditionelle religioner eller religioner og anskuelser med institutionelle kendetegn eller praksisser, der er analoge med de traditionelle religioner. Komitéen ser med bekymring på nogen tendens til at diskriminere nogen religion eller tro af nogen grund, herunder den kendsgerning, at de er nyetablerede eller repræsenterer religiøse minoriteter, der kan blive genstand for fjendtlighed fra det fremherskende religiøse samfund.⁵¹

MENNESKERETTIGHEDSRÅDET

FN's Menneskerettighedsråd er et mellemstatsligt organ inden for FN-systemet pålagt at fremme og beskytte menneskerettighederne i hele verden, der tager sig af overtrædelser af menneskerettighederne, herunder krænkelse af retten til religionsfrihed i bestemte lande, og at give anbefalinger og resolutioner for at forsvare og beskytte menneskerettigheder. Det mødes i FN's kontor i Genève. Rådet består af 47 af FN's medlemsstater, der er valgt af FN's generalforsamling.

FN'S SÆRLIGE RAPPORTØR FOR RELIGION ELLER TRO

Den særlige rapportør for religion eller tro er en uafhængig ekspert udpeget af FN's Menneskerettighedsråd til at identificere eksisterende og nye hindringer for nydelse af retten til religionsfrihed eller tro og præsenterer anbefalinger vedrørende metoder til at overvinde disse forhindringer.

Rapportøren udgiver en årlig rapport om religionsfrihed og udgiver også rapporter om lande, som rapportøren officielt har besøgt. I henhold til en rapport E/CN.4/2005/61 påtager den særlige rapportør sig besøg i lande for at få en dybtgående forståelse af specifikke situationer og praksisser og at give konstruktiv feedback til det pågældende land og rapporterer til rådet eller Generalforsamlingen.⁵²

DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION

EMRK er en international traktat underskrevet og ratificeret af 47 stater i Europarådet til at beskytte menneskerettigheder og fundamentale friheder i Europa, herunder retten til religionsfrihed, beskyttet af Artikel 9, og retten til at blive fri for religiøs diskrimination, beskyttet af artikel 14. Konventionen blev udarbejdet i 1950, og den trådte i kraft den 3. september 1953. Konventionen etablerede den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

ARTIKEL 9, EMRK

Artikel 9 i EMRK indeholder konventionens nøglebestemmelse om religionsfrihed, modsvarer paragraffen om religionsfrihed i Verdenserklæringen og blev udarbejdet kort efter Verdenserklæringen. Den modsvarer også nøje artikel 18 i ICCPR om religionsfrihed:

1. Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse forskrifter.

2. Frihed til at manifestere sin religion eller tro skal kun underkastes begrænsning, som er foreskrevet af loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til offentlig sikkerhed, for at beskytte den offentlige orden, sundhed eller moral, eller til beskyttelse af rettigheder og friheder.⁵³

ARTIKEL 14, EMRK

Artikel 14 i EMRK siger:

Enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling.⁵⁴

PROTOKOL NR. 1, ARTIKEL 2, EMRK

Protokol nr. 1, artikel 2, af EMRK siger:

Retten til uddannelse

Ingen person skal nægtes retten til uddannelse. I udøvelsen af nogen funktioner, som staten antager i forhold til uddannelse og undervisning, skal staten respektere forældres ret til at sikre, at uddannelse og undervisning i overensstemmelse med deres egne religiøse og filosofiske overbevisninger.

DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOL

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er en international domstol, der blev oprettet i 1959, som har domsmyndighed over sager fra de 47 lande, der i øjeblikket udgør Europarådet. Den kommer med afgørelser på stævninger fra enkeltpersoner eller stater om påståede overtrædelser af civile og politiske rettigheder angivet i den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder retten til religionsfrihed, beskyttet af Artikel 9, og retten til at blive fri for religiøs diskrimination, beskyttet af artikel 14. Siden 1998 har den eksisteret som en fuldtids domstol og enkeltpersoner kan henvende sig direkte, når de først har udtømt nationale retsmidler i deres eget land. Domstolen har til huse i Strasbourg i Frankrig, hvor den overvåger respekten for menneskerettigheder for 800 millioner europæere.⁵⁵

Et voksende antal sager fra den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fortolket sager vedrørende religionsfrihed beskyttet af Artikel 9 og 14 i den Europæiske konvention for at påbyde en streng pligt til neutralitet fra statens side. Disse sager forbyder også staten at genfortolke, misfortolke, vurdere eller at undersøge religiøse overbevisninger eller udøvelse af disse overbevisninger.⁵⁶

EU'S RETNINGSLINJER OM FREMME OG BESKYTTELSE AF RELIGIONSFRIHEDEN

Den 24. juni 2013 vedtog EU Ministerrådet nye retningslinjer til fremme og beskyttelse af religionsfriheden i EU handlinger udadtil og menneskerettighedspolitik. Retningslinjerne er baseret på principperne for

ORDLISTE

religionsfrihed, lighed, ikke-diskrimination og universalitet. Retningslinjerne bekræfter, at hvert land skal sikre, at dets juridiske system garanterer religionsfrihed og at "effektive foranstaltninger" eksisterer for at forhindre eller godkende nogen overtrædelser. Retningslinjerne siger, at EU og dets medlemsstater bør fokusere på disse forholdsregler:

- Bekæmpe voldelige handlinger på grund af religion eller tro;
- Fremme frihed til at udtrykke sig;
- Fremme respekten for forskellighed og tolerance;
- Bekæmpe direkte og indirekte diskrimination bl.a. ved at indføre ikke-diskriminerende lovgivning;
- Støtte frihed til at skifte eller forlade ens religion eller tro;
- Støtte retten til at udøve sin religion eller tro;
- Støtte og beskytte menneskerettighedsforkæmpere herunder støtte til individuelle cases; og
- Støtte og engagere sig med det civile samfund, herunder religiøse foreninger, ikke-konfessionel og filosofiske organisationer.

ORGANISATIONEN FOR SIKKERHED OG SAMARBEJDE I EUROPA (OSCE):

OSCE er et mellemstatsligt organ sammensat af 57 lande fra Europa, Centralasien og Nordamerika. OSCE er verdens største regionale sikkerhedsorganisation. Det tager sig af en bred vifte af emner, herunder religionsfrihed og menneskerettigheder.

Utallige OSCE menneskerettighedsforpligtelser beskytter og fremmer religionsfrihed, udtrykt i princip VII Helsingforslutakten:

VII. Respekt for menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, herunder tanke-, samvittigheds- eller religionsfrihed. De deltagende stater vil respektere menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, herunder tanke-, samvittigheds- eller religionsfrihed, for alle uden hensyntagen til race, køn, sprog eller religion.

De vil fremme den faktiske udøvelse af borgerlige, politiske, økonomiske, sociale, kulturelle og andre rettigheder og friheder, som alle stammer fra menneskets iboende værdighed og er essentielle for dets frie og fulde udvikling.

Inden for disse rammer vil de deltagende stater anerkende og respektere den enkeltes frihed til at bekende sig til og praktisere, alene eller i fællesskab med andre, religion eller tro i overensstemmelse med sin egen samvittighed.

Dette fundamentale engagement er gentagne gange blevet bekræftet. Begyndende med mødet i Madrid i 1983 indikerede de deltagende stater, at de ville "positivt overveje ansøgninger fra religiøse samfund af troende, der praktiserer eller forbereder sig på at praktisere deres tro inden for forfatningens rammer,

om at få tildelt den status, som deres respektive lande giver religiøse trosretninger, institutioner og organisationer.”⁵⁷ Denne formulering blev forstærket i Wien Slutdokumentet (1989) for at indikere, at deltagende stater ikke kun ville ”positivt overveje ansøgninger”, men at de ”*vil ... give* efter anmodning til samfund af troende, som praktiserer eller forbereder at praktisere deres tro inden for forfatningens rammer, anerkendelse af den status, der er til rådighed for dem i deres respektive lande”.⁵⁸

KONTORET FOR DEMOKRATISKE INSTITUTIONER OG MENSKERETTIGHEDER (ODIHR)

ODIHR OSCE er institutionen for menneskerettigheder under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE). ODIHR's arbejde i området religionsfrihed fokuserer på at bistå deltagerlande og religiøse samfund med at beskytte og fremme retten til religionsfrihed.

ODIHR også er engageret i at forebygge og reagerer på intolerance og diskrimination baseret på religion. ODIHR er hjulpet i sit arbejde af et Rådgivende Panel med 12 medlemmer, som er eksperter i religionsfrihed, der fungerer som et rådgivende organ, som fremhæver spørgsmål om religionsfrihed af interesse og giver anbefalinger til at assistere deltagende stater med at opfylde OSCE forpligtelser relateret til religionsfrihed. Det Rådgivende Panel gennemgår også lovforslag angående religiøse spørgsmål, når inviteret til det af OSCE stater til at sikre, at lovgivningen opfylder standarder for menneskerettigheder.

Det Rådgivende Panel udgav bogen *Guidelines for Review of Legislation Pertaining to Religion or Belief* ("Retningslinjer"). Disse retningslinjer blev udarbejdet for at assistere panelet i at beskrive standarder for religionsfrihed, der bruges til at gennemse staters love om religion og for at opstille retningslinjer for stater til at følge i udarbejdelsen af en sådan lovgivning. Disse Retningslinjer blev budt velkommen af OSCE's Parlamentariske Forsamling ved deres årlige session i juli 2004. Det Rådgivende Panel består af eksperter fra hele OSCE-området.

HENVISNINGER

1. *Vejen til lykke*, leveregel 18, L. Ron Hubbard, 1981. Se <http://www.thewaytohappiness.org/thewaytohappiness/precepts/respect-the-religious-beliefs-of-others.html>.
2. *En Scientologs Kodeks*, punkt 12.
3. Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, Artikel 18, Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, Artikel 18; EU's retningslinjer for fremme og beskyttelse af religionsfriheden, paragraf 16.
4. FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 1.
5. "Rising Tide of Restrictions on Religion", september 2012, Pew Research Center.
6. FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 1.
7. Sammesteds, paragraf 2.
8. Retningslinjer for gennemgang af lovgivning der vedrører religion eller tro, forberedt af OSCE/ODIHR's panel af eksperter i religionsfrihed i samråd med Venedig-kommissionen.
9. EU's retningslinjer på reklame og beskyttelse af religionsfriheden eller tro, ¶ 12.
10. FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 3.
11. Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, Artikel 18, International Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, Artikel 18, Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 9.
12. FN's Menneskerettighedskomiteé Generel kommentar 22, ¶ 4, EU's retningslinjer på reklame og beskyttelse af religionsfriheden eller tro, ¶ 13.
13. 1981 FN-erklæringen om afskaffelse af alle former for intolerance og forskelsbehandling på grund af religion eller tro, artikel 6.
14. FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 4.
15. EU's retningslinjer på reklame og beskyttelse af religionsfriheden eller tro, ¶ 40.
16. Se f.eks. *Wisconsin v. Yoder*, 406 U.S. 205, 1972.
17. Artikel 18 (4), den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder; Kunst. 13(3), Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder, fra de internationale grundlæggende menneskerettighedsinstrumenter.
18. 1981 FN-erklæringen om afskaffelse af alle former for intolerance og forskelsbehandling på grund af religion eller tro, artikel 5; Konventionen om barnets rettigheder, Artikel 14(2); retningslinjer for gennemgang af lovgivning, der vedrører religion eller tro, som er forberedt af OSCE/ODIHR-panelet af eksperter på religionsfrihed i samråd med Venedig-kommissionen på 13.

HENVISNINGER

19. Europæiske Menneskerettighedskonvention Protokol nr. 1, artikel 2, *Håndbog om europæisk Ligebehandlingslov*, Agentur for fundamentale rettigheder sammen med den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.
20. Rapport fra FN's Særlige rapportør for religion eller tro, ¶ 27-29, HRC 16/53, 15. december 2010.
21. FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 5.
22. Erklæringen om religiøs frihed, *Dignitatis Humanae*, kundgjort af Hans Hellighed Pave Paul VI, 7. december 1965.
23. 1981 FN-erklæringen om afskaffelse af alle former for intolerance og forskelsbehandling på grund af religion eller tro, artikel 2, FN's Menneskerettighedskomiteé Generel kommentar 22, ¶ 2.
24. 1981 FN-erklæringen om afskaffelse af alle former for intolerance og forskelsbehandling på grund af religion eller tro, artikel 3.
25. Sammesteds, artikel 4; FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, paragraf 2.
26. Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, Artikel 18, International Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, Artikel 18, Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 9, EU-ligestillingsdirektiv om ansættelse, den Internationale Arbejdsorganisation Konvention nr. 111.
27. *Jehovas Vidner i Moskva v. Rusland*, ¶ 120-121 (App. 302/02), 10. juni.
28. Retningslinjer for gennemgang af lovgivning, der vedrører religion eller tro, forberedt af OSCE/ODIHR's panel af eksperter i religionsfrihed i samråd med Venedig-kommissionen.
29. Rapport fra FN's Særlige rapportør for religion eller tro, ¶ 25, HRC 19/60, 22. december 2011.
30. Religions- eller trosfrihed: : love som påvirker strukturering af religiøse samfund, OSCE-Review konferencen, september 1999.
31. Menneskerettighedskomiteéens liste over problemer, Kasakhstan, CCPRKaz/Q/1, 2. september 2010.
32. Rapport fra FN's Særlige rapportør for religion eller tro, ¶ 25, HRC 19/60, 22. december 2011.
33. Se f.eks. OSCE og Venedig-kommissionens retningslinjer om ¶ 16.
34. EU-retningslinjer om ¶ 40-41.
35. Se f.eks. *Metropolitan Church of Bessarabia and Others v. Moldova*, (App. 45701/99), 2001; *Scientologi Kirken Moskva v. Rusland* (App. 18147/02), 2007.
36. *Jehovas Vidner i Moskva v. Rusland*, ¶ 101-102 (App. 302/02), 10. juni 2010.
37. Se OSCE og Venedig-kommissionens retningslinjer på 16-17.
38. International Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, artikel 18 (3), Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 9 (2).
39. *Manoussakis andre v. Grækenland* (59/1995/565/651), 26. september 1996, ¶ 44; FN's Menneskerettighedskomiteé, generel kommentar 22, ¶ 8.
40. FN's Menneskerettighedskomiteé Generel kommentar 22, ¶ 8, *Metropolitan Kirke Bessarabien og andre v. Moldova* (App. 45701), 2001.
41. "Rising Tide of Restrictions on Religion", september 2012, Pew Research Center.
42. Se f.eks. København Dansk Institut for internationale studier, Rytikønen, Helle "Drawing the Line: The Cartoons Controversy in Denmark and the US," (At trække linjen: Tegningernes kontrovers i Danmark og USA), 2007, *Islamiske månedlige*, "Amerikas seneste udenforstående: kampen for religiøse mindretal i hele historien," 13. marts 2013, Bahá'í World News Service, "A Case Study

- in Religious Hatred,” 7. december 2013, *Kommentar*, ”The Guardian Acknowledges a Degree of Anti-Semitism,” 10. november 2011.
43. *Medier* henviser til alle former for presse, gennem trykte, audiovisuelle eller elektroniske medier, eller andre midler og alle journalister, der giver oplysning gennem pressen.
 44. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Introduction.aspx>.
 45. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>.
 46. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CESCR.aspx>.
 47. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet2Rev.1en.pdf>.
 48. Se f.eks. <http://www.un.org/documents/ga/res/36/a36r055.htm>.
 49. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>.
 50. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>.
 51. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CCPR/Pages/CCPRIntro.aspx>.
 52. Se f.eks. <http://www.ohchr.org/en/issues/freedomreligion/pages/freedomreligionindex.aspx>.
 53. Se f.eks. http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf.
 54. Se f.eks. http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf.
 55. Se f.eks. http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?pequalscourtandcequals#n1354801701084_pointer.
 56. *Metropolitan Church of Bessarabia and Others v. Moldova*, 13. december 2001.
 57. Slutdokumentet fra Mødet i Madrid, afsnit 14, spørgsmål i forbindelse med sikkerhed i Europa.
 58. Wien Slutdokumentet, 1989, spørgsmål i forbindelse med sikkerhed i Europa: principper, princip 16.3.

CHURCH OF SCIENTOLOGY INTERNATIONAL
6331 HOLLYWOOD BLVD.,
LOS ANGELES, CA 90028

INFO@SCIENTOLOGYRELIGION.ORG

WWW.SCIENTOLOGYRELIGION.ORG

